

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	44528
Nom	Autonomia personal, salut i vida independent
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	3.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2215 - M.U. Educació Especial 16-V.2	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2215 - M.U. Educació Especial 16-V.2	9 - Qualitat de vida	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
BELLVER MORENO, MARIA CARMEN	335 - Teoria de l'Educació

RESUM

La salut, considerada un valor al llarg de la història de la humanitat ha anat patint modificacions al llarg del temps, modificacions que es deriven del context i del temps en el qual vivim. Així, el que un valor siga alguna cosa preferible per al subjecte, és una preferència que sorgeix de la pròpia immersió social de l'individu, i de les relacions que manté amb diferents institucions i grups humans. D'aquesta manera, cadascun de nosaltres pot tenir un concepte individual de la salut, però no oblidem que aquest concepte no sorgeix només com a opció individual, sinó que està en estreta relació amb l'enteniment i comprensió que d'aquest valor es té a nivell social.

La Pedagogia de la Salut se situa en el marc científic de la Teoria de l'Educació, i per tant des de la Teoria General de Sistemes proporciona una concepció interrelacional de la Salut física, psíquica i social. Pretén des d'una perspectiva sistèmica - cibernètica, i a través de l'Educació per a la salut, que els subjectes aprenguen a afrontar les tensions que provenen de l'entorn en el qual interactuen, tant des de l'àmbit de la salut física, com a psíquica, social i ambiental.

Les diferents interrelacions permeten afirmar que qualsevol canvi en la salut física, psíquica i social a través del sistema educatiu implica una millora en l'auto-desenvolupament del bucle de retroalimentació positiva autoconcepte-autoestima, per tant s'analitzen sistèmicament les característiques d'aquest bucle i es proposen alguns suggeriments per a estudiar l'evolució del sistema educatiu quant als tres àmbits de la salut.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi han

COMPETÈNCIES

2215 - M.U. Educació Especial 16-V.2

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Conèixer i comprendre processos d'investigació en l'àmbit de les necessitats específiques de suport educatiu i social
- Tindre un compromís actiu amb la no discriminació, la igualtat d'oportunitats i l'equitat
- Dissenyar i aplicar procediments d'investigació en l'àmbit de les necessitats específiques de suport educatiu i social
- Conèixer els principis ètics de l'actuació professional en l'àmbit de l'atenció a les necessitats específiques de suport educatiu

- Saber col·laborar en els àmbits acadèmic i social amb famílies, professionals i institucions
- Conèixer i interpretar informes tècnics, d'investigació i d'avaluació sobre accions, processos i resultats educatius
- Conèixer els fonaments, principis, valors i actituds que sustenten el dret a l'educació de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu
- Conèixer la normativa internacional, estatal i autonòmica vigent en matèria d'atenció a les necessitats específiques de suport educatiu i en el context social, i ser capaç d'aplicar dita normativa en diferents supòsits
- Conèixer i analitzar els programes que oferta l'administració educativa
- Conèixer i comprendre els procediments d'avaluació i intervenció en l'entorn escolar en xiquets i xiquetes amb necessitats específiques de suport educatiu
- Dissenyar i gestionar procediments d'intervenció en l'àmbit de les necessitats específiques de suport educatiu
- Dissenyar, aplicar i avaluar estratègies educatives inclusives
- Dissenyar, planificar i avaluar mesures ordinàries i específiques d'atenció en funció de les diferents necessitats específiques de suport educatiu i en el context social

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Els/les estudiants saben aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

- Els/les estudiants són capaces d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

- Els/les estudiants saben comunicar les seues conclusions i els coneixements i raons últimes que les sustenten a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats. - Els/les estudiants posseeixen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran manera *autodirigido o autònom.

- Mantenen un comportament reflexiu i crític davant la realitat social i educativa i afavoreixen els canvis, transformacions i innovacions que porten a millorar la qualitat de vida individual i social.

- Actuen amb professionalitat i comportament ètic en l'acompliment de les seues tasques.

- Milloren la qualitat de l'exercici professional i, en particular, la pròpia formació i desenvolupar estratègies que faciliten la col·laboració, la creació de xarxes, la implicació dels diferents agents educatius i/o socials que participen en processos psicoeducatius.

- Emeten informes tècnics, peritatges i auditories relacionades amb el lloc de treball i analitzen, dissenyen i promouen processos d'ensenyament i aprenentatge mitjançant l'ús de diferents llenguatges, mitjans i recursos.
- Desenvolupen la innovació i la creativitat en la pràctica professional i apliquen els coneixements teòrics i els avanços científics a la pràctica professional i a la recerca.
- Dissenyen, assessoren, coordinen i avaluen programes i mesures de compensació de les desigualtats educatives; analitzen les necessitats i demandes referides a l'escolarització d'alumnes en situació de desavantatge social, familiar o personal, així com aquelles condicions personals i socials que faciliten o dificulten el procés d'ensenyament i aprenentatge de l'alumnat i la seua adaptació a l'àmbit escolar.
- Realitzen l'avaluació i la valoració *sociopsicopedagògica de l'alumnat i determinen el model i els serveis de la seua escolarització més adequats.
- Diagnostiquen, assessoren, prevenen i intervenen a fi d'afavorir el desenvolupament social i amb salut en persones amb necessitats educatives especials, trastorns de l'aprenentatge i amb el risc d'exclusió educativa i/o social.
- Dissenyen, apliquen i avaluen programes, processos, recursos i pràctiques educatives dirigides a qualsevol persona o grup social prenent en consideració el seu nivell de desenvolupament, les seues necessitats i limitacions, així com els contextos multiculturals.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. NUCLI I. MARC TEÒRIC.

TEMA 1. APROXIMACIÓ AL CONCEPTE D'EDUCACIÓ PER A LA SALUT.

- 1.1. Concepte de salut.
- 1.2. Àmbits en Educació per a la Salut.
- 1.3. Estil de vida i qualitat de vida.
- 1.4. Concepte d'educació.
- 1.5. Concepte d'Educació per a la Salut.

TEMA 2. L'EDUCACIÓ PER A LA SALUT EN EL MARC DE L'EDUCACIÓ ESPECIAL EN LA NOSTRA COMUNITAT.

2. NUCLI II. CONTINGUTS A TREBALLAR EN EL PROGRAMA D'EDUCACIÓ PER A LA SALUT.

TEMA 3. CONTINGUTS A TREBALLAR EN L'ÀMBIT DE L'EDUCACIÓ PER A LA SALUT

- 3.1. Higiene.
 - 3.1.1. Higiene personal.
 - 3.1.2. Higiene dels aliments.
- 3.2. Alimentació.
 - 3.2.1. Alimentació i Nutrició.

- 3.2.2. Nutrients continguts en els aliments.
- 3.3.3. Roda dels aliments.
- 3.3.4. Dieta equilibrada.
- 3.3.5. La dieta mediterrània.
- 3.4. Habilitats socials, qualitat de vida i vida independent.
- 3.5. Oci i discapacitat. Prevenció d'addiccions.
- 3.6. Afectivitat i sexualitat.

3. NUCLI III. TRANSICIÓ A la VIDA ADULTA EN CEE

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	21,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	9,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	15,00	0
TOTAL	75,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia a seguir es combinarà en funció del tipus d'activitat realitzada (classe teòrica, classe pràctica, i les següents modalitats de treball: lliçó magistral, lectures, treball cooperatiu, comentari de textos,...) serà activa, participativa, i centrada en l'aprenentatge dels alumnes.

S'empraran recursos variats per a l'aprenentatge, tals com: el professor, guia de l'aprenentatge; els companys, que poden cooperar aportant les seues pròpies experiències i coneixements i els professionals de diferents àmbits de l'educació.

AVALUACIÓ

L'avaluació es realitzarà a partir de l'assistència, participació i les activitats realitzades pel que fa als continguts a treballar. 1.Resolució dels casos pràctics proposats en grup (35%) 2. Realització d'un informe (4/5 pags) individual / grupal sobre una associació, centre educatiu, centres ocupacionals, programa específic d'intervenció en autonomia persona personal, salut i vida indenpendiente en educació especial: objectius, metodologia, activitats i avaluació (65%). Es realitzarà una presentació mitjançant power point.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- MOLINA, S.; ALVES, A.; Y VIVED. A (2008): Programa para el desarrollo de habilidades básicas: niños con Síndrome de Down y otras discapacidades intelectuales y de alto riesgo. PUZ. Zaragoza.
- AROCA, C.; ROS, C. (2014): Pedagogía multidisciplinar para la salud. Tirant Humanidades. Valencia.
- BELLVER, M.C.(2013): Prevenir la exclusión social. Tirant Humanidades. Valencia.
- GOLEMAN, D. (1999) La práctica de la inteligencia emocional. Kairós. Barcelona
- GOLEMAN, D. (2000) Inteligencia emocional. Kairós. Barcelona.
- Barroso, L. A., & García, E. A. (2003). Experiencia en educación terapéutica sobre disfunciones en la alimentación con alumnos de un colegio de educación especial. Fisioterapia, 25(2), 103-109.
- Bellver, M.C. & Mérida, A. (2014). La prevención del consumo de drogas: diseño de programas de intervención en Aroca, C.; Ros, C. (Dir) (2014): Pedagogía multidisciplinar para la salud. Tirant Humanidades. Valencia, pp.343-384
- Martínez, J. L., Reche, I. S. C., Martínez, C. G., & Guerra, E. M. (2013). El desarrollo de habilidades emocionales y sociales en alumnado con trastorno del espectro autista: una investigación colaborativa en Educación Infantil y Primaria. DIM: Didáctica, Innovación y Multimedia, (26), 1-11.
- Quesada, R. P. (2001). La educación para la salud, reto de nuestro tiempo. Educación XX1, 4(1),16-40.
- Salinas, J., González, C. G., Fretes, G., & Montenegro, E. (2014). Bases teóricas y metodológicas para un programa de educación en alimentación saludable en escuelas. Revista chilena de nutrición, 41(4), 343-350.
- Sánchez, P. R. (2008). Sexualidad de los niños, niñas y jóvenes con discapacidad. Revista educación, 32(1), 157-170.
- Verdugo, M. Á., & Navas, P. (2016). Derechos y calidad de vida de las personas con discapacidad intelectual y mayores necesidades de apoyo: informe ejecutivo.Madrid: Plena Inclusión España e INICO.
- Verdugo, M. Á., & Navas, P. (2017). Todos somos todos: Derechos y calidad de vida de las personas con discapacidad intelectual y mayores necesidades de apoyo.Madrid: Real Patronato de la Discapacidad.
- Verdugo, M. Á., Amor, A. M., Fernández, M., Navas, P., & Calvo, M. I. (2018). La regulación de la inclusión educativa del alumnado condiscapacidad intelectual: una reforma pendiente. Siglo Cero, 27-58.doi: <http://dx.doi.org/10.14201/scero20184922758>
- Villa, N. (2003). Situación laboral de las personas con discapacidad en España. Revista Complutense de Educación, 14(2), 393-424.
- Wehmeyer, M. (2006). Autodeterminación y personas con discapacidades severas. Siglo Cero: Revista Española sobre Discapacidad Intelectual, 37 (4)(220), 5-16.

- Wehmeyer, M. L., Nota, L., Soresi, S., Shogren, K. A., Morningstar, M. E., Ferrari, L., & Sgaramella, T. M. (2019). A Crisis in Career Development: Life Designing and Implications for Transition. *Career Development and Transition for Exceptional Individuals*, 42(3), 179187. <https://doi.org/10.1177/2165143417750092>.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment establerts a la Guia Docent, encara que per a l'últim tema es prioritzaran els continguts essencials per a garantir la consecució dels objectius d'aprenentatge i el desenvolupament de les competències de l'assignatura.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

La càrrega de treball es distribueix tal com està definida en la Guia Docent, ja que es mantenen els horaris en dies i hores de les classes, en aquest cas on line mitjançant la plataforma Blackboard.

La modalitat de la docència s'adaptarà en funció de les necessitats sanitàries (en línia, híbrida o presencial)

3. Metodología docent

Docència de forma síncrona per videoconferència via BBC

- Pujada de materials (articles, enllaços, presentacions o diapositives dels temes...) a l'Aula Virtual.
- Tutories per videoconferència i online mitjançant correu electrònic

4. Avaluació

Elaboració de projecte / informe individual sobre una associació, centre educatiu, centres ocupacional, sobre un programa específic d'intervenció en autotomia personal de salut (física o psicològica) i / o vida independent en diversitat funcional: objectius, metodologia, activitats (com ho treballen) i avaluació. També es valoraran les pràctiques individuals i grupals realitzades al llarg de l'assignatura.

5. Bibliografia

Es faciliten, via Aula Virtual, materials digitalitzats o enllaços a fonts (artícules, vídeos...) com a complement de la bibliografia especificada a la Guia Docent.